

Yttrande från Regionkommittén om "Europeiska året för kreativitet och innovation (2009)"

(2008/C 257/09)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén ställer sig positiv till kommissionens initiativ till ett europeiskt år för kreativitet och innovation (2009). Genomförandet av Lissabonmålen, som ska göra Europa till det mest innovativa kunskapsbaserade samhället i världen, grundar sig på Europas kreativa potential.
- ReK betonar att kultur, kreativitet och innovation i de europeiska städerna, regionerna och på lokal nivå är den grundläggande källan till tillväxt, investeringar och nya arbetstillfällen.
- Kommittén betonar den särskilda vikten av tidig utbildning före skolgången och före primärskolutbildningen för att människan ska kunna utveckla grundläggande färdigheter, dvs. kunskaper, färdigheter och attityder, som gör att hon med framgång kan leva och arbeta i de moderna europeiska samhällena.
- ReK betonar att initiativet möjliggör en enastående koppling till året för interkulturell dialog. Genom att koppla samman frågeställningarna för flera europeiska år stöder man målet att dessa effekter på medellång och lång sikt ska uppnå avsedda effekter.
- ReK noterar att det inte finns några separata budgetmedel avsatta för genomförandet av året. När kreativitet uppfattas som en resurs för utvecklingen av de europeiska samhällena, bör man inte reducera detta till utbildning och kultur. Genom ett ämnesövergripande tänkande uppstår nya, kreativa lösningar.

Föredragande: Gerd Harms (DE–PSE), statssekreterare i Brandenburgs delstatsregering med ansvar för federala frågor och Europafrågor

Referensdokument

Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om Europeiska året för kreativitet och innovation (2009)

KOM(2008) 159 slutlig – 2008/0064 (COD)

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén ställer sig positiv till kommissionens initiativ till ett europeiskt år för kreativitet och innovation (2009). Kreativitet, som i kommissionens förslag med rätta mycket allmänt uppfattas som förmågan att finna nya lösningar på de mest skilda områden av mänsklig verksamhet, är en nödvändig förutsättning för teknisk, kulturell och samhällelig innovation. Genomförandet av Lissabonmålen, som ska göra Europa till det mest innovativa kunskapsbaserade samhället i världen, grundar sig på Europas kreativa potential.

2. ReK instämmer i kommissionens analys av grundförutsättningarna för utvecklingen av kreativitet och innovation. Kommittén betonar i samband med detta den särskilda vikten av tidig utbildning före skolgången och före primärskolutbildningen för att människan ska kunna utveckla grundläggande färdigheter, dvs. kunskaper, färdigheter och attityder, som gör att hon med framgång kan leva, arbeta och fortbilda sig i de moderna europeiska samhällena.

3. ReK instämmer i kommissionens uppfattning när det gäller utbildningens roll för att främja kreativitet, och vi anser att kreativitetens betydelse inte får reduceras till förskoleutbildningen och de första skolåren. Estetiska ämnen bör bibehålla sin betydelse under hela skoltiden. Kreativiteten får inte inskränkas till de s.k. "kreativa ämnena". Förmågan till kreativ problemlösning och innovativt tänkande måste ingå i alla formella utbildningsprocesser. ReK vill i detta sammanhang framför allt framhäva betydelsen av flerspråkighet.

4. Regionkommittén betonar också vid sidan av främjandet av kvalitet och topprestationer nödvändigheten av god utbildning för invånarna i varje region som grundval för att säkerställa individuellt och samhälleligt välbefinnande och regionernas innovationsförmåga.

5. ReK betonar att kultur, kreativitet och innovation i de europeiska städerna, regionerna och på lokal nivå är den grundläggande källan till tillväxt, investeringar och nya arbetstillfällen. Utvecklingen av en regions kreativa potential och innovationsförmåga är en förutsättning för att den ska lyckas i konkurrensen i Europa och världen. De lokala och regionala myndigheterna har i allmänhet ett ansvar för att organisera det livslånga lärandet, den aktiva arbetsmarknadspolitiken, utvecklingen av regionala innovationsstrategier och främjandet av innovativa och kreativa sektorer i näringslivet.

6. ReK betonar återigen kraftigt kommunernas och regionernas viktiga roll som utvecklare av innovativa miljöer. Som exempel kan man nämna regional innovationspolitik, teknikcentrum, företagskuvöser, vetenskapsparker och riskkapitalfonder.

7. ReK pekar på att detta inte bara gäller för den kreativa ekonomin och de vetenskapsbaserade moderna industrierna. De sociala och ekonomiska utmaningarna i de moderna samhällena kräver tvärtom kreativa lösningar på sociala, ekologiska och ekonomiska utmaningar på alla nivåer.

8. Regionkommittén ställer sig framför allt positiv till att kommissionen i sitt lagstiftningsförslag uttryckligen visar att den uppskattar de lokala och regionala myndigheternas roll genom att framhäva att

— det endast är genom en kombination av åtgärder på EU-nivå, på nationell, regional och lokal nivå som man kan fullgöra uppgifterna för året för kreativitet och innovation,

— de lokala och regionala myndigheterna, om de involveras, får en möjlighet att inom ramen för det europeiska året utforma sin verksamhet på ett mer framgångsrikt och verkamt sätt,

— deras medverkan är ett positivt tillskott till genomförandet av de planerade åtgärderna på europeisk och nationell nivå.

9. ReK instämmer i denna bedömning och verkar för ett brett deltagande från de lokala och regionala myndigheternas sida i Europeiska året för kreativitet och innovation.

Synpunkter på initiativet i detalj

10. ReK stöder de målsättningar som formulerats för året för kreativitet och innovation (artikel 2). Bredden i dessa målsättningar möjliggör en bred syn på utvecklingen och utnyttjandet av Europas kreativa potential så att man inte inskränker sig till konstnärliga och estetiska aspekter. Kommittén betonar vikten av att man under året för kreativitet och innovation framför allt främjar och framhäver övergripande aktiviteter mellan inrättningarna för livslångt lärande, institutionerna och aktörerna inom kulturlivet samt näringslivet, vetenskapen och det civila samhället. Det är också viktigt att främja kreativt lärande, där det gäller att söka och bygga upp kunskap och inte bara att upprepa och memorera.

11. ReK betonar att initiativet möjliggör en enastående koppling till året för interkulturell dialog. Genom att koppla samman frågeställningarna för flera europeiska år stöder man målet att dessa effekter på medellång och lång sikt ska uppnå avsedda effekter. Verksamheten inom ramen för året för interkulturell dialog syftar till ett mer öppet, tolerant och flexibelt europeiskt samhälle och har en stark koppling till kreativitet och innovation. Just genom att man konfronteras med och möter andra kulturella uttrycksformer och inriktningar kan kreativitet och nya sätt att ta itu med egna frågor stimuleras.

12. ReK noterar att kommissionen i sitt förslag framför allt tar upp de krav som Europaparlamentet och rådet formulerat när det gäller nyckelkompetenserna för livslångt lärande. Regionkommittén hänvisar till sitt yttrande om denna rekommendation⁽¹⁾, där den framhävde den särskilda vikten av färdigheter inom matematik och naturvetenskap. Samtidigt framhävde ReK vikten av att man främjar kvinnor på dessa områden genom verktygen för livslångt lärande. De europeiska samhällena kommer i framtiden att i ännu högre grad vara hänvisade till att vinna unga människor, framför allt unga kvinnor, för vetenskapligt-tekniska utbildningar och ingenjörsvetenskapliga studier och karriärer.

13. ReK noterar att samverkan arbetsliv – samhälle – högre utbildning är en viktig förutsättning för innovation och tillväxt på lokal och regional nivå. Det behövs en infrastruktur som är inkluderande och icke diskriminerade vilken uppmuntrar till ett aktivt medborgarskap och ett gemensamt ansvarstagande för en social sammanhållning och en hållbar utveckling.

14. ReK förespråkar bättre utbildning, som är nödvändigt för att vi skall kunna ta vara på Europas absolut viktigaste resurs: våra ungdomar. Skolan bör ge stort utrymme åt teknikstudier, i syfte att främja FoU-verksamheten inom EU. Det är också viktigt att våra ungdomar ges en fullgod utbildning i humanistiska ämnen. Skolan bör ägna särskild uppmärksamhet åt undervisning i Europas kultur och historia.

15. ReK har återigen pekat på den särskilda vikten av att man främjar forskning och utbildning av unga forskare, att man stöder forskarnas rörlighet och det vetenskapliga samarbetet på europeisk nivå. Genom att utveckla ett forskarvänligt klimat, främja patent och skydda dem stöder man innovativa processer inom samhälle och näringsliv.

16. ReK betonar nödvändigheten av att införa bestämmelser och äganderätt för immateriell egendom samt en europeisk stadga för användningen av immateriell egendom.

17. ReK betonar i detta sammanhang strukturfondernas och framför allt den regionala utvecklingsfondens avgörande betydelse

för att stödja omsättningen av forskningsrön i innovativa produkter och processer.

18. ReK beklagar att initiativet inte läggs fram förrän nu. Med denna korta framförhållning äventyras framgången med året. Det är därför särskilt viktigt att kommissionen redan nu gör allt som behövs för att involvera så många partner som möjligt i processen.

19. ReK framhäver den särskilda vikten av audiovisuella media vid utvecklingen av kreativa miljöer. Kopplingen mellan utveckling av talanger, framstående utbildningsinstitutioner och mediasektorn leder i många regioner i Europa till framgångsrika ekonomiska kluster. Inom ramen för året för kreativitet och innovation bör man fästa särskild vikt vid dessa utvecklingstendenser.

20. ReK beklagar att kommissionen i sitt förslag inte går in på de många möjligheter som de europeiska mobilitetsprogrammen skapar. Mobilitet inom utbildningen och erfarenheten av utbyte mellan Europas regioner kan i stor utsträckning bidra till att frigöra den kreativa och innovativa potentialen hos unga människor.

21. ReK beklagar vidare att förslaget inte innehåller några ansatser till en uppföljning av hur initiativet lyckas och att man inte heller anger vilka förutsättningar som måste vara uppfyllda för att målen ska kunna uppnås.

22. Året för kreativitet och innovation kan endast bli en framgång, om kommissionen som helhet tar sig an denna uppgift och om alla möjligheter utnyttjas inom alla generaldirektorat. Dessutom behövs det också ett starkt stöd från medlemsstaterna, städerna, regionerna och de lokala myndigheterna. ReK anser därför att inte bara utbildningspolitiken utan också andra politikområden aktivt måste involveras när året utformas.

23. ReK påpekar att främjandet av kreativitet och innovation ingår i många lokala och regionala utvecklingskoncept. När man genomför Europeiska året för kultur och innovation bör man undvika att ge intryck av att dessa resurser endast får upptäckas genom initiativ från kommissionens sida. Just under detta år borde man framhäva framgångsrika försök i kommunerna, regionerna och medlemsstaterna och stödja spridning av exempel på god praxis. I alla kommissionens initiativ måste man ta hänsyn till subsidiaritetsprincipen.

24. ReK hänvisar till de mångsidiga erfarenheter som finns hos de lokala och regionala myndigheterna och det civila samhällets organisationer. Dessa kommer bland annat till

⁽¹⁾ CdR 31/2006 fin.

uttryck i åtgärderna inom ramen för kommunal- och regionalpolitiken och under de "Open Days" som ReK anordnar. Dessa erfarenheter visar att det finns många olika sätt att utveckla och stödja kreativitet och innovation som kännetecknar våra europeiska kommuner och regioner.

25. ReK noterar att det inte finns några separata budgetmedel avsatta för genomförandet av året. Den enda uttryckliga hänvisningen i kommissionens förslag till frågan om finansieringen av aktiviteterna avser programmen "Livslångt lärande 2007–2013" samt "Kultur 2007–2013". De frågor som tas upp, kreativitet och innovation, sträcker sig dock långt bortom dessa program. Man borde framför allt ta upp vetenskaperna, samarbetet mellan näringsliv och vetenskap, mobiliteten i Europa, landsbygdsutvecklingen, socialpolitiken men också andra områden. När kreativitet uppfattas som en resurs för utvecklingen av de europeiska samhällena, bör man inte reducera detta till utbildning och

kultur. Genom ett ämnesövergripande tänkande uppstår nya, kreativa lösningar.

26. Kommissionen talar i sitt förslag om att "kommunikationsverksamheten riktas in på det europeiska årets teman". Denna inriktning beskrivs inte närmare i åtgärderna. ReK pekar på nödvändigheten av att samordna dessa åtgärder mellan EU-nivå, nationell, regional och lokal nivå.

27. ReK erbjuder kommissionen sitt stöd och samarbete vid genomförandet av Europeiska året för kreativitet och innovation. Städerna, regionerna och de lokala myndigheterna är naturliga partner inom dessa projekt och samtidigt de orter där många av de kreativa lösningarna kommer till stånd. Kommittén förväntar sig av kommissionen att bli fullt involverad i aktiviteterna och få fullständig information i god tid om alla åtgärder.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsförslag 1

Artikel 2.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Det övergripande målet med Europeiska året för kreativitet och innovation ska vara att stödja medlemsstaternas arbete för att främja kreativitet, genom livslångt lärande som en pådrivande kraft bakom innovation och som en viktig faktor som bidrar till utvecklingen av personlig, yrkesrelaterad, entreprenörmässig och social kompetens och till att alla individer får en möjlighet att finna sin plats i samhället.	Det övergripande målet med Europeiska året för kreativitet och innovation ska vara att stödja medlemsstaternas <u>och de lokala och regionala myndigheternas</u> arbete för att främja kreativitet, genom livslångt lärande som en pådrivande kraft bakom innovation och som en viktig faktor som bidrar till utvecklingen av personlig, yrkesrelaterad, entreprenörmässig och social kompetens och till att alla individer får en möjlighet att finna sin plats i samhället.

Motivering

Medlemsstaterna är visserligen kommissionens direkta kontakter, men inom detta område behandlas likväl viktiga frågor som ligger direkt inom de lokala och regionala myndigheternas befogenheter.

Ändringsförslag 2

Artikel 3.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Förutom verksamhet som samfinansieras av gemenskapen i enlighet med artikel 6 får kommissionen eller medlemsstaterna fastställa att annan verksamhet bidrar till årets mål och tillåta att årets namn används för att främja denna verksamhet, i den mån den bidrar till att målen i artikel 2 uppnås.	Förutom verksamhet som samfinansieras av gemenskapen i enlighet med artikel 6 får kommissionen, eller medlemsstaterna <u>eller de lokala och regionala myndigheterna</u> fastställa att annan verksamhet bidrar till årets mål och tillåta att årets namn används för att främja denna verksamhet, i den mån den bidrar till att målen i artikel 2 uppnås. <u>Andra icke-statliga aktörer bör uppmuntras att delta i aktiviteterna inom Europeiska året inom ramen för målsättningarna.</u>

Motivering

Användningen av namnet "Europeiskt år" får inte begränsas till medlemsstaterna. Det är nödvändigt att Europeiska året fylls med liv av många aktörer, som engagerar sig inom denna ram.

Ändringsförslag 3

Artikel 5

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Kommissionen ska sammankalla möten för de nationella samordnarna för att samordna genomförandet av Europeiska året för kreativitet och innovation nivå på europeisk nivå och underlätta utbytet av information om genomförandet på nationell nivå.	Kommissionen ska sammankalla möten för de nationella samordnarna för att samordna genomförandet av Europeiska året för kreativitet och innovation nivå på europeisk nivå och underlätta utbytet av information om genomförandet på nationell nivå. <u>Till dessa möten ska företrädare för Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén bjudas in.</u>

Motivering

Endast om ReK och EESK deltar kan man försäkra sig om att de lokala och regionala myndigheternas intressen och bidrag säkras på ett systematiskt och kompetent sätt.

Bryssel den 19 juni 2008

Regionkommitténs
ordförande
Luc VAN DEN BRANDE